

НАРОДНО СЪБРАНИЕ		
Вх. No	754-01-39	
Дата	06 / 04	2014 г.

ДО
Г-Н ДИМИТЪР ГЛАВЧЕВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА 44-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

15.06
04

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 76, ал. 1 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание внасяме Законопроект за изменение и допълнение на Търговския закон.

Молим законопроектът да бъде представен за разглеждане и гласуване съгласно установения ред.

Вносител:

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект!

ЗАКОН

за изменение и допълнение на Търговския закон

(Обн. ДВ. бр.48 от 18 Юни 1991г., изм. ДВ. бр.25 от 27 Март 1992г., изм. ДВ. бр.61 от 16 Юли 1993г., изм. ДВ. бр.103 от 7 Декември 1993г., доп. ДВ. бр.63 от 5 Август 1994г., изм. ДВ. бр.63 от 14 Юли 1995г., изм. ДВ. бр.42 от 15 Май 1996г., изм. ДВ. бр.59 от 12 Юли 1996г., изм. ДВ. бр.83 от 1 Октомври 1996г., изм. ДВ. бр.86 от 11 Октомври 1996г., изм. ДВ. бр.104 от 6 Декември 1996г., изм. ДВ. бр.58 от 21 Юли 1997г., изм. ДВ. бр.100 от 31 Октомври 1997г., ... изм. и доп. ДВ. бр.105 от 30 Декември 2016г.)

§ 1. В чл.129 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 2

„(2) Не може да се прехвърля дружествен дял на трети лица при образувано ревизионно производство по реда на чл.112 от ДОПК.“

2. Досегашната алинея 2 става ал. 3 и след думата „ едновременно” се поставя запетая и се добавя „удостоверение от НАП за липса на обстоятелства по чл. 112 от ДОПК и липса на задължения по чл. 87(12) от ДОПК.”

3. Създават се ал. 4 и 5.

„(4) Прехвърлянето на дружествен дял от дружество с установени задължения по чл. 608, ал. 1 на трети лица се извършва пред компетентният съд по чл.765, само след откриване на производство по стабилизация по чл.762 и се вписва в търговския регистър.

„(5) В случаите, когато компетентният съд отхвърли молбата за откриване на производство по стабилизация, срещу търговеца се открива производство по несъстоятелност при ограничаване на правата на неплатежоспособния длъжник.“

§ 2. Чл. 625 се изменя така:

„Чл. 625. Производство по несъстоятелност се открива по подадена до съда писмена молба от длъжника, съответно от ликвидатора или от кредитор на

длъжника по търговска сделка, от Националната агенция за приходите за публично правно задължение към държавата или общините, свързано с търговската дейност на длъжника или задължение по частно държавно вземане, както и от най-малко една трета от наетите лица от длъжника по трудови правоотношения за задължения за неизплатени трудови възнаграждения за повече от два месеца.“

§ 3. В чл. 703, ал. 2, т. 2 думите „т. 4“ се заменят с „т. 1“.

§ 4. В чл. 722 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 досегашната т. 4 става т. 1, а досегашните т. 1, 2 и 3 стават съответно т. 2, 3 и 4;

2. в ал. 2 думите „т. 3 -12“ се изменят с „т. 1, 4 -12“.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 5. В Закона за задълженията и договорите (Попр. ДВ. бр.2 от 5 Декември 1950г., обн. ДВ. бр.275 от 22 Ноември 1950г., изм. ДВ. бр.69 от 28 Август 1951г., изм. ДВ. бр.92 от 7 Ноември 1952г., изм. ДВ. бр.85 от 1 Ноември 1963г., изм. ДВ. бр.27 от 3 Април 1973г., ... изм. ДВ. бр.50 от 30 Май 2008г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 136 се правят следните промени:

а) в ал. 1 досегашната т. 5 става т. 1, а досегашните т. 1, 2, 3 и 4 стават съответно 2, 3, 4 и 5, като в текста на новата т. 5 думите „т. 3“ се заменят с „т.4“;

б) в ал. 2 думите „т. 5“ се заменят с „т. 1“.

2. В чл. 137, ал. 2 думите „т. 1 на чл. 136“ се заменят с „чл. 136, ал. 1, т.2“.

§ 6. В Закона за особените залози (Обн. ДВ. бр.100 от 22 Ноември 1996г., изм. ДВ. бр.86 от 30 Септември 1997г., изм. ДВ. бр.42 от 5 Май 1999г., изм. ДВ. бр.19 от 28 Февруари 2003г., изм. ДВ. бр.58 от 27 Юни 2003г., ... изм. и доп. ДВ. бр.105 от 30 Декември 2016г.) в чл. 16 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „чл. 722, ал. 1, т. 1“ се заменят с „чл. 722“.

2. В ал. 3 думите „чл. 136, ал. 1, т. 5“ се заменят с „чл. 136, ал. 1, т. 1“, а думите „чл. 722, ал. 1, т. 3“ се заменят с „чл. 722, ал. 1, т. 4“.

„ ПД

Вносител:

МОТИВИ

към Законопроекта за изменение и допълнение на Търговския закон

Със законопроекта се предлагат промени в две основни насоки.

От една страна с предложенията се цели прекратяването на порочната от години практика фирми със задължения /предимно към НАП и с неизплатени заплати на работници/ да се прехвърлят на малоимотни и социално слаби граждани, от които кредиторите не могат да съберат вземанията си. По който начин вече бившите собственици се освобождават от пасивите на фирмата и оставят всичките ѝ задължения на новия собственик, като в същото време регистрират друго дружество и започват наново. Предложените промени са съобразени с практиката и целят да пресекат най-често регистрираните случаи на злоупотреба и избягване от отговорност. Промените – като ефект, са свързани и с намаляването на допълнителни разходи на време и финансови средства на НАП и Съдебната система. Със създаването на нова алинея 2 към чл. 129 от ТЗ се ограничава прехвърлянето на дружествени дялове на трети лица при образувано ревизионно производство по реда на чл.112 от ДОПК до приключването му, т.е по време на ревизия. Практиката показва много случаи, при които след връчването на заповедта за възлагане на ревизия, проверяваното дружество сменя собствеността си, актът за установяване на нарушения се връчва на новия управител, който го обжалва за да спечели време и след като минат две години от прехвърлянето обявява несъстоятелност. По този начин новият собственик и управител поема изцяло отговорността за несъстоятелност на дружеството, но не може да му се търси отговорност, тъй като деянията са извършени от предишните собственици и управители. Добавя се и изискването при прехвърляне на дружествени дялове да се представя удостоверение от НАП за липса на обстоятелства по чл. 112 от ДОПК /няма започната ревизия/ и липса на задължения от публичноправен характер. Съответно – предлага се допълнение, нова ал. 12, на чл. 87 от ДПОК, в която се посочва, че при прехвърляне на дружествени дялове органът по приходите издава удостоверение за наличието или липсата на задължения на лицето. В удостоверението се отбелязва и отговорността за чужди задължения, задължения по невлезли в сила актове, както и разсрочени и отсрочени задължения с изключение

на обезпечените задължения. В случай, че дружеството има задължения, то прехвърлянето на дружествените дялове на трети лица излиза от компетенциите на нотариуса и преминава в компетенциите на окръжния съд. Това е регламентирано от нова алинея 4 към чл.129 от ТЗ. С тази норма се цели съда да прецени, давайки ход на процедура по стабилизация на дружеството, дали дружеството има активи и икономически потенциал, поради което трябва да бъде стабилизирано, или дружеството е свръхзадлъжняло, няма активи, новия собственик не предлага конкретни решения и обезпечения на кредиторите, и дружеството следва да бъде обявено в несъстоятелност, като досегашните съдружници и управители понесат и съответните санкции предвидени в закона за лица, които в следствие на управлението си са довели търговско дружество до несъстоятелност, т.е. нямат право повече да бъдат еднолични търговци, управители на дружества с ограничена отговорност и на командитни дружества, както и членове на съвета на директорите на акционерни дружества. Това е и основния мотив на новата алинея 5 към чл. 129. Производството по стабилизация на търговец има за цел да предотврати откриването на производство по несъстоятелност чрез постигане на споразумение между търговеца и кредиторите му за начина на изпълнение на задълженията му, което да доведе до продължаване на дейността на търговеца.

Втората основна насока на направените със законопроекта предложения цели по-добрата защита на работниците и служителите, които не са получили дължимото възнаграждение за положения от тях труд. С промените в чл. 625 се дава възможност на една трета от наетите лица от длъжника по трудови правоотношения да подадат до съда искане за откриване на процедура по несъстоятелност в случаи, че повече от два месеца не са изплащани отработените заплати. Това е необходимо, за да могат работниците или служителите да разполагат с инициатива, със средство за защита, когато въпреки задължението за това, техният работодател не е поискал откриване на производство по несъстоятелност. Това е начин да се прекрати практиката на ощетяване на работници и служители, неполучили дължимото възнаграждение, доколкото забавяйки откриването на производство по несъстоятелност, работодателят често прехвърля имуществото на дружеството, а работниците пропускат сроковете, в които могат да претендират изплащането на

вземанията си от Фонда за гарантиране на вземанията на работниците и служителите.

Предлагаме и промяна в чл. 722 ТЗ, с която редът на извършване на разпределение на осребреното имущество се променя като вземанията, произтичащи от трудови правоотношения, възникнали преди датата на решението за откриване на производството по несъстоятелност минават на първо място като другите се пренареждат. Причината е общоизвестната констатация, че много често при разпределянето не остава имущество за удовлетворяване на претенциите от четвърти ред, където в момента са вземанията на работниците и служителите. Промяната е отразена и в ЗЗД.

Вносител:

Предварителна оценка на въздействието

на Законопроекта за изменение и допълнение на Търговския закон

Основания за законодателна инициатива

Анализът на временната комисия към НС за проучване случаите на неизплатените заплати показва, че са налице сериозни пропуски в законодателството, които дават възможност на непочтените и некоректни работодатели да се възползват от тях, а именно:

1. При възникване на финансови затруднения често работодателят прехвърля предприятието си на социално слабо лице. Такъв е случаят с „Еко скарпе“ ЕООД, при който в началото на 2017 г. собственикът, италиански гражданин, прехвърля дружеството, ведно с прекратилия дейност цех в с. Ветрен, област Пазарджик на жена с адресна регистрация в с. Крива бара, област Монтана. При проверка в Търговския регистър се установява, че същата жена притежава или участва в управлението на общо 22 фирми.

2. Няма пречка според действащото законодателство работодателят да прехвърли фирмата и да продължи да работи на същото място, със същите машини, със същата производствена дейност, но вече под друга фирма. Такъв е случаят с „Абонданца“ ЕООД — гр. Дупница.

3. Макар работодателите при неплатежоспособност да са длъжни да поискат откриване на производство по несъстоятелност пред съответния съд, те не го правят и по този начин ощетяват работниците си, на които не са изплатили трудовите възнаграждения и обезщетения. Това е така, тъй като по време на забавянето се прехвърля цялото имущество и работниците пропускат сроковете, в които могат да претендират изплащането на вземанията си от Фонда за гарантиране на вземанията на работниците и служителите. В същото време работниците нямат право да искат откриване на производство по несъстоятелност, макар понякога да са кредитори на работодателя със суми в голям размер например от 10 000 и повече лева.

4. В изпълнителното производство най-често работникът не може да удовлетвори своите вземания, поради обстоятелството, че той е на четвърти ред на

кредиторите, след удовлетворяване на първите три реда привилегирвани кредитори. Обикновено до четвърти ред не остава имущество, от което да се удовлетворят работниците и служителите.

5. За да се снабди с изпълнителен лист за неизплатени трудови възнаграждения и обезщетения, работникът или служителят следва да премине през дълга и сложна съдебна процедура, която преминава минимум през две инстанции, което отнема месеци, най-често години.

6. Макар да не са заплатили трудовите възнаграждения и обезщетенията на работниците и служителите си, некоректните работодатели могат без проблем да участват в процедури по възлагане на обществени поръчки като изпълнители или подизпълнители.

Заинтересовани групи

По официални данни на Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“ за 2016 г. общият размер на забавените или неизплатени трудови възнаграждения възлиза на над 35 млн. лева. Ощетени са 57 000 лица, работещи в 453 предприятия. Трябва да се има предвид, че тези данни са представителни само за предприятията, които са били обект на проверка от страна на агенцията, спрямо над 400 000 работещи предприятия в страната. *Данните са от Доклада на временната комисия към НС за проучване случаите на неизплатените заплати!*

Официалните данни на Националната агенция за приходите (НАП) показват, че в България за 10 години некоректните длъжници са се увеличили повече от три пъти.

В началото на 2004 г. данъкоплатците, които са имали просрочени задължения за над 5 хиляди лева, са били 4934, а в края на октомври 2014 г. некоректните платци вече са 16 301, или 3.3 пъти повече. **Само за октомври 2014г. НАП е обявила 101 нови длъжници с 55.9 млн. лв. задължения.**

От години НАП води и обявява на интернет страницата си два списъка на юридическите и физическите лица в страната, които не са платили в срок данъчни и осигурителни задължения в големи размери - тоест над 5 хил. лева.

Първият списък включва длъжници, които са от категорията "безнадеждни". Те нямат нито имущество, нито вземания и НАП не може да предприеме никакви

обезпечителни мерки. Тези длъжници не са се отзовали на поканите на приходната администрация за плащане или отсрочване / разсрочване на задълженията, а някои от тях дори не могат да бъдат открити на адресите, на които са регистрирани фирмите им. Не са малко и фирмите, които са прекратили своята дейност и са заличени от търговския регистър, без да са платили задълженията си към НАП.

Тези задължения в голямата си част са несъбираеми - това са фирми „бушони“, регистрирани на имената на социално слаби и необразовани лица. Те са създадени основно за източване на ДДС. Популярна схема е прехвърлянето на фирми със задължения към бюджета на неграмотни и безимотни "бизнесмени", от които НАП просто няма какво да вземе.

Освен Синдикатите и НАП подкрепа /на база становища към Доклада на временната комисия към НС за проучване случаите на неизплатените заплати/ изразяват от МТСП, банковия сектор, камарата на ЧСИ, Върховния съд. От техните становища може да се направи обосновано предположение, че биха подкрепили ограничения при прехвърляне на дялове при определени случаи, при прецизирана документация. Предложенията в настоящия ЗИД визират именно конкретни случаи – наличието на публични задължения /след като не са изплатени заплатите, не са платени и осигуровки, а в 99% от случаите дружествата имат и данъчни задължения /, липсата на тези задължения се доказват с удостоверение от НАП.

От другата страна стоят представителите на работодателските организации и бизнеса, както нотариусите и адвокатите. Техни доводи са, че всяко условие поставено при прехвърляне на дружествени дялове противоречи на конституцията и нарушава правото на свободна инициатива и предприемачество, както и че така се увеличава административната тежест.

Анализ на разходи и ползи

Съгласно експертна оценка на Конфедерацията на независимите синдикати в България длъжимите, но неизплатени трудови възнаграждения през последните няколко години варират между 30 и 90 млн. лева годишно. По официални данни на Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“ за периода от началото на 2015 г. до края на м. май 2016 г. общият размер на забавените или неизплатени трудови възнаграждения възлиза на над 47,2 млн. лева. Официалните данни на Националната

агенция за приходите (НАП) показват, че в България за 10 години некоректните длъжници са се увеличили повече от три пъти, а неплатените от тях данъци и осигурителни вноски над 7 пъти.

В началото на 2004 г. данъкоплатците, които са имали просрочени задължения за над 5 хиляди лева, са дължали **данъци и осигурителни вноски в размер на 1.8 млрд. лв.** В края на октомври 2014 г дължимите данъци и осигурителни вноски от некоректни платци са достигнали **14.4 млрд. лв.** От години НАП води и обявява на интернет страницата си два списъка на юридическите и физическите лица в страната, които не са платили в срок данъчни и осигурителни задължения в големи размери - тоест над 5 хил. лева.

Първият списък включва длъжници, които са от категорията Не са малко и фирмите, които са прекратили своята дейност и са заличени от търговския регистър, без да са платили задълженията си към НАП.

Към края на октомври 2014г. в категорията "безнадеждни" - нямат нито имущество, нито вземания и НАП не може да предприеме никакви обезпечителни мерки, не са се отзовали на поканите на приходната администрация за плащане или отсрочване / разсрочване на задълженията, а някои от тях дори не могат да бъдат открити на адресите, на които са регистрирани фирмите им, **фигурират 13 635 длъжници с неплатени 13.3 млрд. лв. данъчни и осигурителни задължения при 18.8 млрд. лв. държавен дълг към същата дата.** Тази сума е достатъчна да запълни бюджетния дефицит за няколко години. Тази сума е близо три пъти по голяма от дълга, който държавата изтегли през 2015 г. - **4.6 млрд. лева.**

/данните са взети въз основа на публикуваните от НАП списъци на длъжници и издирвани лица/

Административна тежест и структури

Мярката не налага административни промени, като закриване, сливане или създаване на нови административни структури. Увеличава се административната тежест при прехвърлянето на дялове, а при фирми със задължения процедурата по прехвърляне се забавя поради изчакване та решение от компетентния съд. Тази мярка не ограничава свободата на предприемачество, а „свободата” бързо да се

освободиш от отговорност, но прекратява търговията със задължения, а това не е част от предприемачеството.

Въздействие върху нормативната уредба

Измененията в настоящия ЗИД на ТЗ налагат промени в Закона за задълженията и договорите и в Закона за особените залози.

7

Вносител: